

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Varró Dénes ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Lévai András jogtanácsos által képviselt alperes ellen személyhez fűződő jog megsértésének megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt a Bács-Kiskun Megyei Bíróság előtt 10.a.P.21.465/2009. számon megindult és a Szegedi Ítéltábla Pf.II.20.348/2010/4. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes által 27. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 100.000 (Százezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A jogerős ítélet által megállapított tényállás szerint a felperes határozott időtartamú munkaszerződéssel 2008. október 7-től 2009. április 6-áig kármegelőzési felelős munkakörben dolgozott az alperes kiskőrösi áruházában. Munkaköri feladata volt az áruvédelmi tevékenység ellátása körében az operátori szobából a kamerarendszer megfigyelése, valamint az éjszakai műszakbeosztás során az eladótérben végzendő rutinellenőrzés. Az áruház területén, így az eladótérben és a szolgálati bejárat ajtón is „kamerával megfigyelt terület” feliratú táblák kerültek elhelyezésre. Az alperes egyik alkalmazottja az operátori szoba falában rejtett kamerát helyezett

el abból a célból, hogy azzal a felperes éjszakai munkavégzését ellenőrizze, róla felvételt készítsen. A felvétel szerint a felperes a 2009. január 22-i, február 7-i és február 11-i éjszakai műszakban, a rutinellenőrzés elvégzése céljából az operátori szobát nem hagyta el, a székén ülve aludt. Ezért a munkáltató figyelmeztetésben részesítette. Határozott idejű munkaszerződése lejártát követően az alperes új munkaszerződést nem kötött a felperessel.

A felperes módosított keresetében kérte megállapítani: az alperes megsértette a kép- és hangfelvételhez fűződő személyiségi jogát és jóhírnevét. Kérte továbbá az alperes kötelezését elégtétel adására, valamint 5.000.000 forint nem vagyoni kárának megtérítésére. Kereseti álláspontja szerint a róla készített felvétel személyes adatnak minősül, az azzal való visszaélés pedig személyhez fűződő jogát sérti. A hang- és képfelvétel készítéséhez nem járult hozzá, a munkavégzés ilyen módon történő ellenőrzéséről őt a munkáltató nem tájékoztatta. Jóhírnevét az alperes annak valótlan állításával sértette meg, hogy a munkáját nem végzi megfelelően. A felvételekről a munkahelyén nagyobb nyilvánosság is tudomást szerzett, ebből következően az alperesnél és más multinacionális cégnél biztonsági őr munkakörben elhelyezkedni nem tud. A kamera felfedezését, majd munkája elvesztését követően előállott pszichés állapotromlása miatt súlyos álmatlanságban szenvedett és orvosi kezelésre szorult.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy a felperes tudott az operátori szobában a kamerás kép- és hangrögzítésről, mert az erre figyelmeztető felirat az érintett időszakban a szoba ajtaján elhelyezésre került. Így azzal, hogy a szobába belépett, a felvétel készítéséhez a - jogsértést kizáró - hozzájárulása megadottnak tekinthető. A felvételeket nem hozta nyilvánosságra, azokat zárt helyen kezeli. A felperes jóhírnevét sértő, valótlan tényről pedig nem állított vagy híresztelt. Jogsértés hiányában a nem vagyoni kárigény is alaptalan.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes kép- és hangfelvételhez fűződő személyiségi jogát. Kötelezte az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 100.000 forintot nem vagyoni kártérítés címén. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Rendelkezett az elsőfokú perköltség és illeték viseléséről. Az első fokú ítélet indokolása szerint a perben nem volt vitatott, hogy az operátori szobában a felperes éjszakai munkavégzésének ellenőrzése céljából rejtett kamera volt elhelyezve, illetve az operátori szobában és a recepción elhelyezett kamera felvételein rögzített módon a felperes munkaköri kötelezettségét megszegte. Annak nem volt jelentősége, hogy a perbeli időszakban a biztonsági szoba ajtaján elhelyezésre került-e a kamerával történő megfigyelésről tájékoztató tábla,

miután annak elhelyezése sem eredményezné a helyiségbe történő belépéssel a megfigyelt személy hallgatólagos hozzájárulását a titkos felvétel készítéséhez és felhasználásához. Miután az érintett személy tudomása és hozzájárulása nélkül a kép- és hangfelvétel készítése önmagában is visszaélésnek minősül, a Ptk. 80. § (1) bekezdése alapján az alperes a felperes személyhez fűződő jogát megsértette. Ezért az elsőfokú bíróság a Ptk. 84. § (1) bekezdés a) pontja alapján - a keresetnek részben helyt adva - a jogsértést megállapította. A Ptk. 84. § (1) bekezdés e) pontján keresztül alkalmazandó Ptk. 355. § (1) és (4) bekezdései alapján kötelezte az alperest nem vagyoni kártérítés megfizetésére, amelynek összegét mérlegeléssel állapította meg.

A felperes és az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét részben - az elsőfokú perköltség és illeték összegére és viselésére is kiterjedően - megváltoztatta és a keresetet teljes egészében elutasította, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Rendelkezett az első- és másodfokú perköltség és illeték viseléséről. A jogerős ítélet álláspontja szerint annak megítéléséhez, hogy a kép- és hangfelvétel készítése visszaélésszerűen történt-e, annak van ügydöntő jelentősége, hogy az a felperes hozzájárulásával történt-e. A hozzájárulás ráutaló magatartással akkor tekinthető megadottnak, ha az érintett személy tudja, hogy abban a helyiségben, ahová belép, felvétel készítése történik vagy történhet. Amennyiben ez ellen nem tiltakozik, úgy a felvétel készítéséhez történő hozzájárulását megadottnak kell tekinteni. Az adott esetben a bizonyítási eljárás adatai alapján nem lehetett egyértelműen állást foglalni abban a kérdésben, hogy a perrel érintett időszakban a felperes munkavégzésének helyén, az un. operátori szoba ajtaján a figyelemfelhívó tábla elhelyezésre került-e. Nem vitatott tény azonban, hogy az áruház egész területén, így az eladótérben és a szolgálati bejáraton is több helyen kifüggesztésre került a kép- és hangfelvétel készítésére vonatkozó figyelemfelhívás. Ebből következtetés vonható le arra, hogy az áruház teljes területén, így a kizárólag az alkalmazottak által használt helyiségekben is kamerás megfigyelés zajlik. Ezért közömbös annak vizsgálata, hogy az operátori szoba ajtaján volt-e ilyen tartalmú felirat. Azzal, hogy a felperes az áruház területére, illetve a szolgálati bejáraton keresztül az alkalmazottak számára nyitva álló helyiségbe belépett, ráutaló magatartással hozzájárulását adta a kép- és hangfelvétel készítéséhez. Ezért az alperes a felvétel elkészítésével jogsértést nem követett el. A jogvita elbírálása szempontjából ugyancsak közömbös, hogy a felvétel rejtett vagy a felperes által is látható módon elhelyezett kamerával készült és annak sincs jelentősége, hogy az operátori szobában ténylegesen elhelyezésre került-e kamera, mivel csak az képezhette a vizsgálat tárgyát, hogy a felperes tudott-e a felvétel készítéséről, illetve annak

lehetőségéről. Miután a kifejtettek értelmében a felperes hozzájárulását a felvétel készítéséhez megadottnak kell tekinteni, jogsértés hiányában alaptalan az ezzel okozati összefüggésben előterjesztett nem vagyoni kárigény is.

A jogerős ítélet ellen, jogszabálysértésre hivatkozással, a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, tartalmilag annak hatályon kívül helyezése és elsődlegesen a keresetének való helytadás, másodlagosan az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása érdekében. Felülvizsgálati álláspontja szerint tévesen jutott a másodfokú bíróság arra a meggyőződésre, hogy önmagában az eladótérben és a szolgálati bejáraton elhelyezett figyelemfelhívás elégséges volt ahhoz, hogy az operátori szobában is végzett kamerával történő megfigyelésről tudomással bírjon. A tanúk vallomásából egyértelműen megállapítható, hogy a munkáltatónak a rejtett kamera elhelyezéséről nem volt tudomása, azt kollégája személyes okok miatt, kifejezetten az ő megfigyelése céljából helyezte el az operátori szobában. Tényként állapítható meg az is, hogy a rejtett kamera nem tartozott az áruház zárt láncú kamerarendszeréhez, az illegálisan lett kiépítve a munkáltató engedélye nélkül. A rejtett kamera elhelyezésének jogszerűségét kétségessé teszi az alperesnek az a magatartása is, hogy jelzésére a rejtett kamerát a munkáltató utasítására utóbb lebontották, továbbá a meghallgatásáról készült jegyzőkönyv is csupán a recepció kamerájának felvételeire hivatkozva tartalmazza a munkakörének nem megfelelő ellátására vonatkozó megállapítást. Mindebből az elsőfokú bíróság okszerűen vonta le azt a következtetést, hogy az általa nem ismert, titkosan elhelyezett kamera használatához ráutaló magatartással nem adható hozzájárulás. Nyilvánvaló az is, hogy a kép- és hangfelvételhez mások is hozzáfértek, így az nyilvánosságra jutott és az alperes a munkaszerződését a történetek miatt nem hosszabbította meg. A másodfokú bíróság álláspontjának elfogadása esetén a ráutaló magatartással történő hozzájárulás vonatkozhatott volna az intim használatú helyiségekben történő felvétel készítéséhez is.

Az alperes a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérte, annak helyes indokai alapján. Hangsúlyozta, hogy a kép- és hangfelvétel visszaélésszerű készítésének megállapíthatósága szempontjából nem a kamera fizikai elhelyezésének, hanem a felvételkedzés lehetőségének van ügydöntő jelentősége. A felvételkedzés attól válik rejtetté, hogy annak lehetőségéről az érintett félnek nincs tudomása, és nem attól, hogy az érintett személy nem tudja, hogy a felvételt rögzítő kamera helyileg hol található. A jogsértés megítélése szempontjából annak sincs relevanciája, hogy az alperes mely munkavállalója, milyen körülmények között szerelte fel a kamerát, mivel a kamera elhelyezése és annak működtetése az alperesnek tudható be.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A Ptk. 80. § (1) bekezdése alapján a személyhez fűződő jogok megsértését jelenti a más képmásával vagy hangfelvételével kapcsolatos bármiféle visszaélés. A (2) bekezdés értelmében képmás nyilvánosságra hozatalához - a nyilvános közszereplés kivételével - az érintett személy hozzájárulása szükséges.

E rendelkezések alapján jogszabálysértés nélkül állapította meg a jogerős ítélet, hogy az alperes a felperes - ráutaló magatartással adott - hozzájárulásával készült kép- és hangfelvétel készítésével a felperes képmás védelméhez fűződő személyiségi jogát nem sértette meg. A perben nem volt vitás, hogy a szolgálati bejáratokon elhelyezett figyelemfelhívó táblák tájékoztatták a belépőt, hogy az adott területen (helyiségcsoportban) kamerával való megfigyelés történik. Ez a tájékoztatás értelemszerűen kiterjedt a szolgálati bejáraton keresztül megközelíthető valamennyi helyiségre, amely az alkalmazottak munkavégzésének helyeként szolgált. Az nyilvánvaló, hogy ilyennek az intim használatú helyiségek nem tekinthetők. Ezért a munkavállalónak tudomása volt annak lehetőségéről, hogy a munkavégzés helyén róla felvétel készül. Helytállóan állapította meg a jogerős ítélet, hogy a felperes azzal, hogy az alkalmazottak számára fenntartott helyiségbe belépett, ráutaló magatartással hozzájárulását adta a felvétel készítéséhez. Ez a hozzájárulás a kamerával való megfigyelés ismeretében kifejezett volt, így felvétel készítése nem minősült visszaélésnek. Annak pedig, hogy a vitatott kamera nem csak kép-, hanem hangfelvételt is rögzített, a perben relevanciája nem volt.

A jogvita érdemi elbírálása szempontjából ugyanakkor nem volt annak jelentősége, hogy az operátori szobában a kamera elhelyezésére és a felperes munkavégzésének megfigyelésére a felperes kollégái által, saját kezdeményezésükre került sor. Az alperes az alkalmazottainak ezt az eljárását utóbb sajátjaként elfogadta, ezáltal az operátori szobában a felvétel készítése az alperes magatartásaként értékelhető. Ezért a jogsértés megítélése szempontjából nem bírt relevanciával az sem, hogy az operátori szobában elhelyezett kamera az áruházzal zárt láncú rendszeréhez tartozott-e és az alperes az operátori szobában történő felvételnépszerűtetés tekintetében utóbb milyen intézkedést hozott. A felperes pedig nem bizonyította és konkrét előadást sem tett arra vonatkozóan, hogy a felvételt az alperes nyilvánosságra hozta volna. A nyilvánosságra hozatalt önmagában azon az alapon, hogy a felperesről a felvétel készítése a kollégák körében szóbeszéd tárgya volt, illetve a nyilvánosságra jutás „nyilvánvaló” volt, megállapítani nem lehet.

A kifejtettekre figyelemmel a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdés alapján hatályában fenntartotta és a pereszes felperest a Pp. 78. § (1) bekezdés szerint kötelezte az

alperes ügyvédi képviseletével felmerült és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdései alapján megállapított felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére.

A tárgyi illetékeljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a felperes teljes személyes költségmentességére tekintette a 6/1986.(VI.26.) IM. rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2011. április 6.

Dr. Mészáros Mátyás sk. a tanács elnöke, Dr. Kovács Zsuzsanna sk. előadó bíró, Böszörményiné dr. Kovács Katalin sk. bíró

A kiadmány hiteléül:

Vné

tisztviselő